

KOPERNIKUS CZY COPERNICUS?

Jak już informowaliśmy w GEODECIE 10/2008, 16 września w trakcie europejskiej konferencji GMES 2008 w Lille (Francja) unijny komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości Günter Verheugen ogłosił zmianę nazwy europejskiego programu GMES (globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa) na Kopernikus. Zastosowanie niemieckiej pisowni nazwiska Kopernika wywołało protesty polskich uczonych. Poruszono tę sprawę podczas Sesji Plenarnej Komitetu Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN (Psary, 25 września). Sam fakt docenienia Mikołaja Kopernika przyjęto z wielką satysfakcją. Nie spodobała się jedynie niemiecka pisownia jego nazwiska. Jak podała „Rzeczpospolita”, już 26 września na

ZŹRÓDŁO: MUZEUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

posiedzeniu unijnej Rady ds. Przestrzeni Kosmicznej wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Jerzy Duszyński zgłosił polskie zastrzeżenia. Po spotkaniu odbył też rozmowę z komisarzem Verheu-

genem, ale bez skutku. Protestował też główny inspektor ochrony środowiska dr Andrzej Jagusiewicz na posiedzeniu rady doradczej GMES, ponownie bez rezultatu. 8 października „Rzeczpospolita” zacytowała wypowiedź komisarza Verheugena. Nazywa on Kopernika „obywatелеm Europy”, który urodził się „w 1473 roku z niemieckich rodziców w Toruniu na terenie Prus”. Gazeta oceniła to jako próbę germanizacji polskiego astronoma.

INSPIRE PRZED WSZYSTKIM

Tworzenie podstaw prawnych i technicznych Polskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej w ramach INSPIRE zdominowało zarówno tematykę obrad, jak i dyskusji prowadzonych podczas XVIII konferencji PTIP (Warszawa, 27-29 października). Jolanta Orlńska, główny geodeta kraju, przedstawiła gotowy

że dotrzymanie terminów transpozycji dyrektywy INSPIRE narzuconych przez Unię Europejską możliwe będzie tylko i wyłącznie, jeśli pójdziemy drogą wprowadzenia w życie odrębnej ustawy o IIP. Ta ustawa powinna nowelizować i uzupełniać polskie prawo w zakresie geoinformacji zgodnie z wymogami zrównoważonego rozwoju kraju, rosnącymi potrzebami społeczeństwa obywatelskiego oraz postępem technologicznym. Impreza zorganizowana została w Bibliotece Narodowej przez Polskie Towarzystwo Informacji Przestrzennej przy współudziale Sieci Naukowej Systemy Geoinformacyjne, a także Rady ds. Implementacji INSPIRE przy Głównym Geodecie Kraju. Wśród wielu tematów zaprezentowano m.in. wykorzystanie geoinformacji w statystyce publicznej, ochronie środowiska i gospodarce wodnej. Odbyły się warsztaty na temat metadanych geoinformacyjnych oraz II Sympozjum Sieci Naukowej Systemy Geoinformacyjne, a także walne zebranie PTIP.

Więcej na temat konferencji w grudniowym wydaniu GEODETY.

W końcu oświadczenie wydał prezes PAN prof. Michał Kleiber: „Nadanie imienia Mikołaja Kopernika programowi (...) przyjąłem – co oczywiste – z uczuciem satysfakcji i radości, zarówno z powodów natury naukowej, jak i ze względu na osobę patrona tej ważnej i niezwykle potrzebnej inicjatywy Unii Europejskiej. Moją satysfakcję zakłóciły związane z tym wydarzeniem okoliczności, które stoją się zresztą, w ostatnich dniach, przedmiotem międzynarodowych interwencji i nienaukowych w swoim charakterze spekulacji. (...) Towarzysząca uroczystości nadania nazwy wypowiedź komisarza Güntera Verheugena, z powodu braku precyzji i historycznych nieścisłości, wywołuje wrażenie, że poprzez zapis nazwy programu i słowa poświęcone pochodzeniu Kopernika, arbitralnie zadecydowano o jego narodowości”. (...) daleki od jakiegokolwiek nacjonalizmu i chęci wzniecania bezowocnych, z naukowego punktu widzenia, dyskusji o narodowości Kopernika, solidaryzuję się ze stanowiskiem Komitetu Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN oraz opiniami wyrażanymi przez polskich uczonych i polityków, którzy postulują przyjęcie jako nazwy programu GMES powszechnie stosowanej łacińskiej wersji nazwiska uczonego – »Copernicus«. Realizacja tego postulatu będzie – w moim przekonaniu – najlepszym dowodem na stosowanie przez organy Unii Europejskiej standardów, które wspólnie uznaliśmy za jej fundament” – podkreślił prezes PAN.

do uzgodnień międzyresortowych projekt ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej i jego skutki dla Prawa geodezyjnego i kartograficznego. Zdaniem prof. Jerzego Gaździckiego, prezesa PTIP, od początku było jasne,

Tekst i zdjęcie KATARZYNA
PAKUŁA-KWIECIŃSKA

Opracowała ANNA WARDZIAK